

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta

Pau Claris, 144, Barcelona

18 de novembre de 2019

Amberes, de Roberto Bolaño

Opinions generals

El llibre no ha agradat pràcticament a ningú del Grup de Lectura. Molt poca gent l'ha llegit sencer perquè ha trobat que la lectura no atrapava en cap moment. Hi ha qui hi ha buscat amb interès i insistència elements comuns en el seguit de capítols o relats, però eren tan dispersos que no s'hi detectava cap connexió mínimament constant i les escassíssimes troballes que es podien fer no compensaven l'esforç de la lectura.

Hi ha hagut persones que, després de prendre apunts per trobar personatges, símbols, pessics argumentals que, per petits que fossin, conformessin un fil narratiu, han acabat passant-ho malament davant la disgregació de la lectura.

Una membre del grup comentava que, quan estava immersa en la lectura, li venia al cap la figura de Dalí i els seus cèlebres rellotges que es desfan de *La persistència de la memòria*.

Hi ha qui fins i tot ha reconegut el seu mal humor i fins un punt d'indignació en tenir la sensació de ser una mena de conillet d'índies d'un entreteniment massa personal i vaporós.

Aspectes formals

Al costat de tot això, cal reconèixer que l'obra, tècnicament, està ben escrita, el llenguatge és ric i fins i tot hàbil en alguns moments, però s'intueix tan carregat de símbols dels quals només l'autor pot gaudir que la forma, per pulcra que sigui, no esdevé prou motivadora per persistir en la lectura.

Es percep que, coneixent Bolaño com a autor, hi ha d'haver un joc al darrere, si més no un mínim d'intencionalitat, però, si realment existeix, costa molt de detectar.

Caldria dir que, malgrat la majoria de classificacions editorials i de la crítica, *Amberes* no és en cap moment una novel·la. Es podria considerar un seguit de relats, o de relats curts, amb alguns punts de connexió incipient; també es podria dir, mirant-ho només formalment, que en bona part és una obra de prosa poètica, però cal negar-li de totes totes la condició de novel·la. I encara menys, policíaca, com Bolaño va insinuar.

Circumstàncies de la redacció i l'edició

El pròleg de l'obra, escrit pel mateix Bolaño, és molt revelador. Ell mateix reconeix que, després d'escriure *Amberes* l'any 1980, amb 27 anys, mai no li va passar pel cap de presentar-la a cap editor perquè "me hubieran cerrado la puerta en las narices y habría perdido una copia".

Mirant-ho amb la perspectiva del temps i sabent que Bolaño és un bon escriptor, és una autèntica llàstima que no ens hagués fet una crònica de l'època i no hagués aprofitat la seva situació de vigilant nocturn d'un càmping de Castelldefels per explicar-nos, amb més claror i menys digressions, el munt d'anècdotes humanes que s'hi devien desenvolupar en aquelles nits d'estiu del primer postfranquisme.

L'obra, finalment, va veure la llum l'any 2002, de la mà d'Anagrama, l'editorial que el va descobrir, just un any abans de morir Bolaño i quan la seva situació humana ja tenia prioritats que anaven molt més enllà de la literatura.

Influències

El gran esforç lector d'una membre del Grup va intuir en aquesta obra de Bolaño petjades d'existencialisme, de surrealisme i d'onirisme, partint de la premissa que el món del somni sempre és subjectiu i permet tot tipus d'interpretació.

També es va relacionar l'obra amb la psicoanàlisi i amb la idea de seguir les avantguardes del segon terç de segle XX, amb traces de monòleg interior, escriptura automàtica i amb un Jack Kerouac i el món del hippisme i les addiccions no gaire lluny de la concepció del llibre.

Amberes té, sens dubte, una voluntat de ser lliure i alhora experimental. Hi ha qui va veure una possible justificació en aquesta obra de Bolaño: l'intent de fusió entre el realisme màgic imperant a la literatura llatinoamericana i l'existencialisme europeu. Un experiment que no podríem considerar, almenys des del nostre punt de vista, reeixit.

Una membre del Grup va comentar que el seu pare, llavors un home gran, havia conegut Roberto Bolaño en la seva època de Blanes, i que una de les seves passions era la filosofia i que havien conversat llargues estones també sobre llibres i escrits.

Altres obres de Roberto Bolaño

Es va comentar que una de les obres pòstumes de Bolaño, *2666*, que una lectora del Grup havia llegit, s'entén bastant més que *Amberes* i es fa ben llegidora, tot i la seva llargada.

L'obra de Bolaño que sembla no oferir dubtes, però, és *Los detectives salvajes*, que tothom que l'ha llegit la considera recomanable.

També es va assenyalar d'interès un documental de La 2 de TVE, que es pot trobar a la carta, sobre la vida i l'obra de Roberto Bolaño.

•

Pròxima trobada del Grup: dilluns, 16 de desembre de 2019, 19h. Llibreria Documenta.
Obra: *Aprender a hablar con las plantas*, de Marta Orriols (Periscopi)

Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: **93 317 25 27**).

Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora: www.editorialmeteora.cat